

Nové povinnosti pro lobbisty:

Praktické tipy pro nevládky i občanské iniciativy

2. aktualizované vydání, březen 2026

Co v průvodci najdete:

1. Základní orientaci a terminologii
2. Termíny a povinnosti v kostce
3. Modelové příklady z praxe – co je lobbying a co není
4. Praktické tipy při lobbování
5. Vodítka pro kolektivní jednání, střešní organizace nebo neformální iniciativy
6. Co bude veřejně dostupné z registru a jaké budou sankce
7. Otázky & odpovědi
8. Co když si nejste jistí?

Nový zákon o regulaci lobbování dopadne na veřejně aktivní část občanské společnosti, byznysu i jiných aktérů. Co se dle zákona považuje za „lobbying“, kdo se musí registrovat a jaká pravidla bude třeba dodržovat při komunikaci s politiky a úředníky? Máme pro vás tipy a modelové případy z praxe.

Zákon o regulaci lobbování je účinný od 1. července 2025, zavádí veřejný registr lobbistů a má nastavit pravidla pro transparentní ovlivňování politiků a veřejných činitelů. Lobbying je legitimní součástí demokratického procesu. Umožňuje informovanější a odpovědnější tvorbu zákonů a regulací. Občané mají právo na informace o tom, kdo ovlivňuje veřejné rozhodování. Smysl zákona ale bude naplněn pouze tehdy, bude-li přijat ze strany veřejnosti i povinných subjektů (lobbistů i lobbovaných), bude-li jim nabídnuta pomoc dostat povinností

a bude-li probíhat kontrola plnění zákonných povinností. Tedy pokud se zákon nebude obcházet a registr nebude vyprázdněný.

Zákon se vztahuje na řadu veřejně aktivních nevládních organizací i neformálních kolektivních občanských iniciativ a jejich činností a přináší nové povinnosti. Pokud jednáte s úřady nebo vládou, neznamená to nutně, že jste lobbista. Záleží, o čem jednáte, s kým, jak pravidelně a za jakým účelem. Pojďme se v tom zorientovat.

Základní orientace a terminologie

Zda se musíte registrovat jako lobbista, určuje: soustavnost, záměr přímo ovlivnit jednání lobbovaného a předmět ovlivnění. Lobbování pak může nastat vždy pouze mezi lobbistou a lobbovaným.

Kdo je lobbista?

Lobbistou je každá fyzická nebo právnická osoba, která **soustavně** komunikuje s lobbovaným s cílem ovlivnit přípravu, projednávání či schválení **těchto typů materiálů**:

- právní předpisy nebo věcné záměry zákona, včetně nařízení vlády nebo jiného ústředního správního úřadu – tj. především zákony, novely zákonů a poslanecké legislativní iniciativy
- opatření obecné povahy na ústřední úrovni
- koncepční dokumenty na ústřední úrovni
- mezinárodní smlouvy.

Lobbista, který je právnickou osobou, nemůže lobbovat jinak než prostřednictvím **lobbujícího prostředníka**. Tzn. spolek se zaregistruje jako lobbista a ti členové nebo zaměstnanci, kteří za něj lobbojí, se zaregistrují jako lobbující prostředníci. Profesionální lobbisté mohou na IČO lobbovat pro různé organizace.

Podle zákona jste lobbista a je lhotejno, že:

- lobbojete bez nároku na odměnu,
- je to pro vás vedlejší činnost,
- lobbojete ve veřejném zájmu,
- oslovujete lobbovaného poprvé, ale už nyní máte záměr ho v budoucnu soustavně ovlivnit. (Pozor: Samotné sjednávání schůzek, nabízení služeb, představování lobbisty apod. lobbováním není.)

Soustavnost se posuzuje jak podle frekvence činnosti konkrétního lobbisty v rámci jednoho tématu (např. deset kontaktů s lobbovaným k jednomu tématu), tak podle množství témat (např. jeden kontakt s lobbovanými ke třem odlišným tématům). Lobbistou se tak můžete stát jak ve chvíli, kdy občas, ale pravidelně lobbojete za stejnou věc, tak ve chvíli, kdy nahodile řešíte vícero různých právních předpisů. Soustavnost se posuzuje pro lobbistu, nikoliv jednotlivě pro jeho lobbující prostředníky.

Příklady:

- Spolek, který vede roční kampaň za změnu zákona a schází se kvůli ovlivnění tohoto předpisu s politiky, je lobbista.
- U OSVČ, která lobbyingem zastupuje více organizací, záleží na jejím postavení vůči dané organizaci. Může to být jen profesionální lobbista zastupující více klientů. Zároveň může současně být „in-house“ lobbující prostředníkem zastupujícím jednu konkrétní společnost jako její zaměstnanec nebo statutární orgán.
- Pokud fyzická osoba lobboje jménem vaší organizace, registruje se jako lobbující prostředník. Pokud je to agentura (tedy právnická osoba), tak se registruje jako lobbista.

Kdo je lobbovaný?

Lobbovanými jsou osoby zapojené do přípravy, projednávání a schvalování legislativy a výše uvedených dokumentů na centrální úrovni:

- prezident a jeho poradci,
- členové vlády, náměstci, poradci, zmocněnci,
- členové Legislativní rady vlády,
- poslanci a senátoři,
- ředitelé odborů ministerstev a vyšší úředníci,
- vedoucí pracovníci vybraných úřadů jako například ČNB, ČTÚ, RRTV
- a další zákonem taxativně vyjmenovaní veřejní činitelé.

Lobbovanými nejsou:

- europoslanci, eurokomisaři,
- krajské a obecní politici,
- vedoucí oddělení ministerstev, řadoví úředníci,
- asistenti poslanců a senátorů.

Pozor: Volení zástupci obcí, měst a krajů, stejně tak jako jejich zaměstnanci nejsou považováni ani za lobbisty.

Prohlášení lobbisty

- Lobbista podává report o své lobbistické činnosti přes Registr lobbování (zkráceně RELOB) minimálně dvakrát za rok – do 30. 1. za období od 1. 7. do 31. 12. předešlého roku a do 30. 7. za období od 1. 1. do 30. 6.
- Prohlášení obsahuje lobbovaný právní předpis nebo dokument, výčet lobbovaných osob, cíl lobbování (tj. čeho se lobbista snažil dosáhnout formou shrnutí podstaty požadované změny/konkrétního ustanovení v návrhu apod.).
- Zaznamenává se i neúspěšný lobbying.
- Po odeslání už není možné report zpětně upravovat – jen na žádost a se souhlasem Ministerstva spravedlnosti (MSP). Lze si však report průběžně připravovat přímo v registru a po dokončení odeslat. To může být praktické v případě, že si nechce lobbista vést jinou evidenci.

Základní rozcestník:

- Aktuální informace najdete na stránce Ministerstva spravedlnosti – <https://msp.gov.cz/web/msp/regulace-lobbovani>
- Zákon o regulaci lobbování – [zákon č. 168/2025 Sb.](#)
- Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o regulaci lobbování – [zákon č. 169/2025 Sb.](#)
- Metodika k aplikaci zákona č. 168/2025 Sb., o regulaci lobbování
- Uživatelská příručka pro práci s registrem lobbování
- Registr lobbování – <https://relob.gov.cz>

MSP také uvítá zpětnou vazbu a případné náměty na revizi nebo doplnění metodických materiálů, které budou průběžně reflektovat vývoj.

Termíny a povinnosti v kostce

- Předtím než začnete lobbovat (např. než absolvujete schůzku s úředníkem k návrhu zákona), se musíte zaregistrovat v Registru lobbistů – tzv. RELOB – relob.gov.cz. Návod je [zde](#).
- Oprávnění k lobbování vzniká dnem zápisu ze strany Ministerstva spravedlnosti do Registru lobbování, teprve po zápisu do registru může lobbista začít lobbovat.
- Podmínkou pro zápis ze strany Ministerstva spravedlnosti je bezúhonnost lobbisty. Podmínku bezúhonnosti musí také splňovat všichni členové statutárního orgánu lobbisty – právnické osoby. Bezúhonnost dotyčný ztrácí při odsouzení za korupční trestné činy nebo zvlášť závažné zločiny.
- Právnická osoba fakticky nemůže lobbovat bez lobbujícího prostředníka. Lobbující prostředník se musí zaregistrovat sám – obdobně jako lobbista. Lobbista – právnická osoba musí uvést lobbujícího prostředníka v registru nejpozději před započatím lobbování. Lobbista pak konkrétního lobbujícího prostředníka uvede na svém „profilu“, stejně tak uvede lobbující prostředník „svého“ lobbistu. Vzájemná provazba se v registru projeví až ve chvíli, kdy ji obě strany potvrdí.
- Prohlášení lobbisty se podává dvakrát ročně, vždy za předcházející pololetí a to do 30 dnů od jeho skončení. Když jste v daném období nellobbovali, podáváte tzv. negativní prohlášení.
- Při komunikaci s lobbovaným (osobně, telefonicky, písemně) uvádějte, že jste registrovaným lobbistou a váš kontakt je lobbyingem. (Pozor: lobbyingem je pouze taková komunikace, jejímž účelem je přímé ovlivnění lobbovaného, tj. nikoli např. sjednávání schůzky.)
- Veďte si evidenci kontaktů s lobbovanými – co a s kým jste řešili, jaké změny jste chtěli dosáhnout (změna konkrétního ustanovení nebo alespoň podstata požadované změny).
- Možná se na vás vztahuje výjimka, při nejasnostech ověřte s Ministerstvem spravedlnosti.
- Registrovat se musíte ještě předtím, než začnete lobbovat. Tzn. jestli máte již nyní záměr ovlivnit jednání lobbovaného, tak se zaregistrujte.

Modelové příklady z praxe – co je lobbying a co není

Klíčový je při rozlišování, co je a co není lobbying, smysl komunikace a její přímý úmysl ovlivnit jednání lobbovaného. Ne každá komunikace mezi osobou registrovanou jako lobbista a osobou evidovanou jako lobbovaný, je lobbováním ve smyslu tohoto zákona.

Lobbyingem jsou například:

- Schůzky s politiky či zasílání dopisů a e-mailů o legislativních návrzích s cílem ovlivnit finální podobu právního předpisu.
- Organizace a účast na seminářích nebo kulatých stolech za přítomnosti politiků, pokud je účelem změna jejich postojů či jednání vůči konkrétnímu návrhu právního předpisu (naproti tomu informační nebo osvětová akce za účasti politiků není lobbyingem).
- Kampaň typu „napište svému poslanci“, pokud obsahem dopisu bude pokus přímo ovlivnit rozhodnutí poslance např. při přípravě právního předpisu. Tj. nebudou sem spadat obecné informační písemnosti.
- Přípomínky, které střešní organizace uplatní přímo vůči lobbovanému a nevztahuje-li se na takovou komunikaci výjimka (např. uplatní se v rámci mezirezortního připomínkového řízení nebo pokud komunikaci inicioval sám lobbovaný a oslovil střešní organizaci s žádostí o připomínky – viz dále).
- Pokud po veřejné komunikaci následuje soukromé jednání s politiky s cílem ovlivnit jejich postoj k návrhu právního předpisu.
- Neformální komunikace mezi lobbistou a lobbovaným v kuloárech Parlamentu, při které není zajištěn prvek veřejnosti nebo kolegiálního dohledu.

Lobbingem není například:

- Veřejná komunikace a oslovování lobbovaných přes hromadné sdělovací prostředky a otevřené sociální sítě (např. otevřené dopisy a analýzy).
- Neformální výzvy typu žádost o schůzku (pozor, když ale je záměrem ovlivnění, tak již bude spadat pod lobbing).
- Osvětové a informativní aktivity, jejichž primárním účelem je zvednout téma a poukázat na problém.
- Vystoupení na veřejné konferenci bez výzvy k legislativní změně.
- Podávání připomínek v rámci meziresortního připomínkového řízení.
- Jakákoliv komunikace s krajskými a obecními politiky.
- Jednání o dotacích, veřejných zakázkách, k usnesení vlády, o personálních otázkách (nejsou to právní předpisy).
- Výkon petičního práva a individuální občanská iniciativa (pouze fyzické osoby a neorganizovaně a nesystematicky).
- Účast v oficiálních poradních orgánech vlády nebo parlamentu. Obecně členové těchto orgánů nejsou lobbovanými, výjimkou jsou členové Legislativní rady vlády.
- Účast v pracovních orgánech a komisích oficiálních poradních orgánů (tj. nižší úroveň poradních orgánů) nespadá pod působnost zákona, pokud je veřejný seznam členů a zápisy z jednání, pokud se takových jednání účastnil lobbovaný.
- Komunikace s evropskými politiky o evropských předpisech apod.
- Příprava rámcových pozic při jednání o evropských právních předpisech. Pokud však dojde k ovlivňování českého předpisu, který má transponovat evropskou směrnici, již se o lobbing může jednat.
- Obecně jakákoliv implementace již schváleného zákona a sdílení aplikační praxe.
- Jednání orgánů politických stran a hnutí.
- Obecné setkávání s představiteli politických stran a definování, co funguje a co ne a co je potřeba změnit, upozorňování na nedostatky – pokud je takový vztah volný a cílem schůzky není, aby lobbovaný uplatnil úpravu některého předpisu.
- Konzultace předcházející předložení návrhu právního předpisu do meziresortního připomínkového řízení, která je iniciována lobbovaným (příčemž taková iniciace může směřovat i vůči jednotlivému konkrétnímu lobbistovi). Lobbovaný má povinnost i takovýto kontakt zaznamenat do legislativní stopy.
- Poslanec požádá lobbistu o stanovisko k vlastnímu návrhu, který byl již předložený. Stanovisko lobbisty však nesmí vyústit v jiný (další) pozměňovací návrh, resp. v takovém případě musí být komunikace zaznamenána v prohlášení lobbisty.

Praktické tipy při lobbování

- Pokud si nejste jisti, že váš kontakt má postavení lobbovaného, tak si to ověřte ve výčtu dle § 4 odst. 1. zákona. Zda je někdo lobbistou, lze ověřit i prostřednictvím funkce vyhledávání v RELOBu. Výčet lobbovaných v RELOBu ale berte spíše orientačně. Povinností vyplývajících ze zákona se nelze zbavit tehdy, pokud by lobbista věděl o tom, že dotyčný úředník je z pohledu zákona lobbovaným (např. vrchní ředitel sekce ministerstva), avšak daný úřad ho (zatím) do registru nezapsal.
- Lobbovaného na počátku lobbování musíte upozornit, že jste lobbistou (prostředníkem) podle zákona o regulaci lobbování, a uvést, v čím zájmu a za koho lobbujete. Stejně tak to musíte uvést ve srozumitelné podobě i v korespondenční formě – tj. dát na začátek nebo na konec dopisu (lze i do podpisu). Hodí se přidat i registrační číslo.
- Pokud za dané období nelobbujete, tak podáte negativní prohlášení (technicky na pár kliků).
- Pokud uplatňujete připomínku v rámci meziresortního připomínkového řízení přes oficiální připomínkové místo, ale sami jím nejste, zvažte, zda chcete nebo nechcete být uvedeni jako autoři připomínky. Pokud ano, hodí se to do další fáze jednání v Poslanecké sněmovně a Senátu či na úrovni prezidenta republiky. Můžete využít výjimky a v prohlášení lobbisty není nutné již dříve uplatněné připomínky v MPŘ uvádět, pokud jste byli uvedeni jako její autoři.
- Pokud se v průběhu legislativního procesu změnil návrh regulace, ale vaše připomínka uplatněná v pozdějších fázích legislativního procesu je stále v duchu/s cílem, který jste měli na začátku (v MPŘ), tak již nemusíte znovu vykazovat.
- Pokud oslovujete poslance či senátory před jednáním výborů v Poslanecké sněmovně či Senátu, tak to nebude lobbing, pokud zajistíte, že na zasedání těchto výborů vystoupíte a veřejně pronesete to, s čím jste je oslovili. Pakliže ale v rámci jednání na vás nedojde řada nebo vám nebude uděleno slovo, tak se vaše korespondence stává lobbingem a musíte ji vykazat v prohlášení lobbisty. Pokud zašlete váš dopis se stanoviskem jen výběru poslanců, tak opět není možné zajistit veřejnou kontrolu a na takovou aktivitu se nevztahuje výjimka a musíte ji tedy vykazat jako lobbing.
- Pokud komunikujete své požadavky přes hromadné sdělovací prostředky (vč. otevřených sociálních sítí), tak buďte co možná nejvíc konkrétní v tom, co navrhuje nebo požadujete. Taková aktivita pak není lobbováním. Pokud ale následně iniciujete uzavřené jednání s lobbovaným, na něž už žádná výjimka nedopadá, o lobbování se jednat bude (a jako takové musí být jednání rámcově vykazáno v prohlášení lobbisty).

Vodítka pro zastřešující organizace nebo neformální iniciativy

- Pokud jste zastřešující organizace, asociace, koalice, síť apod. a máte právní subjektivitu, registrujete se jako lobbista.
- Pokud jste neformální iniciativou bez právní subjektivity, tak se nemůžete registrovat a vystupovat za zapojené organizace. Naopak každá ze zapojených organizací má pak postavení lobbisty. Čili by se při prosazování společných požadavků měl každý zvlášť registrovat a podávat prohlášení lobbisty.
- Pokud jsou na jednání experti z řad členských organizací ad hoc jako doprovázející osoba, tak se nemusí registrovat jako lobbující prostředníci, jde-li o jejich účast zcela výjimečnou a nahodilou.
- Pokud za střechu jednájí experti z řad členů soustavně, tak se střecha zaregistruje jako lobbista a expert jako lobbující prostředník.
- Pokud si najmete agenturu na lobbying, tak jste v pozici klienta a lobbista má povinnost vykazovat, že jedná ve vašem zájmu.
- Pokud posíláte otevřený dopis podepsaný střechou a různými organizacemi, tak se na něj může uplatnit výjimka, pokud je převzatý hromadnými sdělovacími prostředky nebo ho zveřejníte na sociálních sítích (webové stránky nestačí). Pak na takovou aktivitu lze uplatnit výjimku ze strany střechní organizace i jednotlivých podepsaných organizací.

Co bude veřejně dostupné z registru a jaké budou sankce

Ve veřejné části registru bude až 8 let od zápisu možné vyhledávat dle:

- Jména a příjmení lobbisty
- Jména a příjmení lobbovaného
- Názu právního předpisu, opatření obecné povahy, koncepčního dokumentu, mezinárodní smlouvy
- Unikátního identifikačního čísla lobbisty/lobbovaného

V tzv. lobbistické stopě v důvodové zprávě bude lobbovaný povinen uvádět:

Mimo jiné informace dle zákona o regulaci lobbování, tj. jméno, resp. jména a příjmení, obchodní firmu či název lobbisty, který při přípravě, projednávání či schvalování návrhu právního předpisu loboval, unikátní identifikační číslo lobbisty/lobbovaného.

Veřejně k nahlédnutí bude také:

- Jde-li o fyzickou osobu: IČ, jméno a příjmení osoby, v jejímž zájmu, nebo jejímž prostřednictvím lobbista lobbuje, den zápisu do registru.
- Jde-li o právnickou osobu: název, právní forma, adresa sídla, IČO, jméno a příjmení osoby, v jejíž zájmu, nebo jejímž prostřednictvím lobbista lobbuje, den zápisu do registru.

Sankce:

- Do 50 000 Kč – za neupozornění lobbovaného, že jsem lobbistou.
- Do 300 000 Kč – za nepravdivé nebo neúplné údaje v registru.
- Do 1 000 000 Kč nebo do 3 % hodnoty aktiv právnické osoby, případně zákaz činnosti – za lobbování bez oprávnění podle zákona, nepravdivé nebo neúplné údaje v registru, nebo chyby v prohlášení.

Otázky a odpovědi

Jak pracovat se situacemi, kdy se mi ozve sám lobbovaný s žádostí o můj názor na nějaký právní předpis?

- Zákon umožňuje výjimku z vaší ohlašovací povinnosti v RELOBu pouze v situaci, kdy vás přímo osloví lobbovaný a zároveň pouze pokud tato konzultace předchází předložení návrhu právního předpisu do meziresortního připomínkového řízení. V praxi to znamená, že osloví-li vás např. úředník, který zpracovává věcný záměr vládního zákona, zákon, novelu či jiné právní předpisy podle § 2, odst. 1, nemusíte tento kontakt zaznamenat ve vašem prohlášení lobbisty. Osloví-li vás ale např. poslankyně při přípravě svého poslancekého návrhu zákona nebo pozměňovacího návrhu k vládnímu návrhu, musíte tento kontakt zaznamenat.

Co máme dělat, když lobbovaní sami kontaktují naše odborníky, kteří nejsou registrovaní lobbističtí prostředníci naší organizace?

- V praxi mohou nastat situace, kdy jsou terénní pracovníci či jiní specialisté na konkrétní problematiku z řad nevládních organizací nebo jejich sympatizantů oslovováni lobbovanými, kteří je v kontextu projednávání určitých legislativních norem proaktivně žádají o jejich odborný názor. Pokud daný expert pouze sdílí zkušenosti z praxe a svá odborná stanoviska, aniž by zároveň usiloval o ovlivnění jednání lobbovaného při činnostech podle zákona o regulaci lobbování, o lobbování se **nejedná**.
- Hranice mezi sdílením zkušeností a prosazováním zájmů však nemusí být jasná. Pokud se tedy obdobné situace stávají nezdědkou, musí expert vyhodnotit, zda se již nestává lobbujícím prostředníkem či lobbistou a neměl by se registrovat.

Co dělat, když lobbuji za zájmy neformální iniciativy, která nemá právní subjektivitu?

- Neformální iniciativu bez právní subjektivity nelze registrovat v RELOBu jako lobbistu. Máte proto několik možností. Dát iniciativě právní subjektivitu (např. registrovat ji jako spolek), nebo se registrovat jako lobbující prostředník pro lobbistu, který za iniciativou stojí (např. je jejím (spolu) zakladatelem, administrátorem, koordinátorem), a nebo se zaregistrovat osobně jako fyzická osoba-lobbista. Pokud se za iniciativu registrují pouze fyzické osoby, které v ní působí, je potřeba v registru a prohlášeních iniciativu uvádět jako klienta (osobu, v jejímž zájmu se lobbuje) takových lobbistů. RELOB umožňuje v ohlášení lobbistické činnosti a následně v prohlášení lobbisty v části "Klient" vepsat název dané iniciativy, přestože nemá právní subjektivitu a není registrovaná v RELOBu.

Jak postupovat, když posíláme otevřený dopis vícero lobbovaným jménem vícero organizací (lobbistů) a zároveň ho komunikujeme skrze sociální sítě?

- V těchto případech je rozhodující, jak lobbování fakticky probíhalo. Pokud jedna z organizací vystupuje jako organizátor, koordinátor nebo hlavní strůjce otevřeného dopisu, kterého ostatní organizace pověřili, aby za ně v dané věci lobboval, postačí, aby lobbování vykazovala právě tato ústřední organizace. Ve svém prohlášení následně v části "Klient" zapíše další organizace podepsané pod dopisem. Druhou možností je, že každá organizace podepsaná pod dopisem ho vykáže v rámci svého prohlášení lobbisty. U obou případů platí, že v prohlášení

lobbisty v části "Poznámka" můžete, ale nemusíte, doplnit informaci, že se jednalo o společný otevřený dopis vícero organizací. Dále v prohlášení lobbisty musíte označit všechny lobbované, kterým byl otevřený dopis adresován.

- Oproti dřívějšímu výkladu Ministerstva spravedlnosti se výjimka ve vztahu k lobbování prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků uplatní pouze na tuto jednotlivou aktivitu. Pokud je tedy následně stejný otevřený dopis rozeslán konkrétním poslancům, je irrelevantní, že byl dříve zveřejněn a tuto aktivitu je rovněž potřeba vykázat jako lobbying.

Jak je to s tzv. lobbistickou stopou? V žádných návrzích předpisů ji zatím nevidíme.

- Podle zákona o regulaci lobbování má každý návrh právního předpisu obsahovat jméno a příjmení, název obchodní firmy či lobbisty, který při přípravě, projednávání nebo schvalování právního předpisu lobboval. Za naplnění této povinnosti odpovídá lobbovaný. Novelou zákona o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv z prosince loňského roku došlo k odložení účinnosti této povinnosti. Nově je lobbistická stopa povinná a měly by ji tak obsahovat všechny vládní a nevládní návrhy zákonů předložené do MPŘ nebo do Poslanecké sněmovny ode dne 15. ledna 2026 nebo později. U novel právních předpisů bude lobbistická stopa povinná až od 14. ledna 2027 nebo později. V praxi to znamená, že například u loňského prosincového poslaneckého návrhu novely stavebního zákona nebo zákona o státních zaměstnancích lobbistickou stopu nenajdete, leč se jedná o zásadní právní změny ve fungování těchto oblastí. Nicméně povinnosti k zajištění vyšší transparentnosti legislativního procesu jsou již platné pro lobbisty. To znamená, že lobbistický kontakt při přípravě těchto dvou a dalších návrhů by měl být dohledatelný v prohlášení lobbistů.

Spadá lobbování při přípravě, projednávání a schvalování programového prohlášení vlády do působnosti zákona?

- Dle aktuálního výkladu Ministerstva spravedlnosti do působnosti nespadá, a to i přesto, že se může jednat o věcně konkrétní ustanovení vztahující se ke konkrétním změnám v právních předpisech. Programové prohlášení vlády totiž nelze zařadit mezi „lobbovatelné“ dokumenty ve smyslu zákona o regulaci lobbování. Je však namístě být v případě snahy o změnu konkrétního právního předpisu obezřetný.

Co dělat v situaci, kdy si nás ministerstvo formou veřejné zakázky najme na zpracování konkrétní problematiky včetně navržení doporučení změn v právních předpisech. Je to lobbování?

- Lobbováním se podle zákona rozumí pouze **přímé** ovlivnění chování a jednání lobbovaného. Jedná se tak o bezprostřední komunikaci lobbisty s lobbovaným, jejímž primárním smyslem je snaha ovlivnit jednání lobbovaného. Realizace veřejné zakázky tak nespadá do působnosti zákona.

Jak naložit se situacemi, kdy nám pomáhají dobrovolníci nebo sympatizanti s prosazováním našich priorit?

- Jednotlivci z řad dobrovolníků či sympatizantů mohou naplnit definiční znaky lobbisty či lobbujícího prostředníka. I když se tito dobrovolníci sami nevnímají jako lobbisté / lobbující prostředníci, pokud lobbují soustavně, musí se řídit zákonem o regulaci lobbování. Výjimku představují činnosti specificky jmenované zákonem, a to výkon svého petičního práva a individuální občanská iniciativa.

Jak detailní by měl být popis cíle lobbování v prohlášení lobbisty?

- Tato část by měla shrnout všechny návrhy a požadavky, které jste měli ke konkrétnímu dokumentu (právnímu předpisu, koncepčnímu dokumentu, opatření obecné povahy...). Je vhodné uvést konkrétní ustanovení či paragraf, případně shrnout podstatu požadované změny. Jedná se o faktický popis vámi požadovaných změn, ne jejich věcné odůvodnění či ospravedlnění. Nejedná se o projektovou přihlášku. Požadovaný minimální či maximální rozsah není stanoven. Nezapomeňte vyjmenovat všechny návrhy v rámci jednoho předpisu.

Zapisuji do prohlášení lobbisty i situace, kdy jsem nebyl v lobbování úspěšný?

- Ano. Podstatou vaší povinnosti je transparentně zaznamenat jakýkoliv kontakt, který naplňuje definici lobbování podle zákona.

Když si nejste jistí?

- Ministerstvo doporučuje se v případě pochybností registrovat.
- Pokud jedna ze stran má pocit, že k lobbování nedošlo, a druhá, že k němu došlo, tak se bude spor řešit ve správním řízení. Pokud nebude možné spolehlivě určit, zda k nevykázanému lobbování nebo lobbování bez povolení (registrace) došlo, bude ministerstvo postupovat v souladu se zásadou in dubio pro reo, tedy v pochybnostech ve prospěch obviněného z přestupku.
- S dotazy se můžete obracet na Ministerstvo spravedlnosti, Odbor střetu zájmů a boje proti korupci – osz@msp.justice.cz technická podpora pro RELOB – relob@msp.gov.cz.

Průvodce připravily Ing. et Mgr. Jana Miléřová a Mgr. Daniela Minčáková z Glopolis, o. p. s. a Monika Krejčí, MSc. z Transparency International – Česká republika, o. p. s.

Za laskavé konzultace a kontrolu správnosti děkujeme JUDr. Jiřímu Kaprasovi, PhD. a JUDr. Johaně Trešlové z Ministerstva spravedlnosti.

Výklad se stále vyvíjí, proto za správnost uvedených informací neneseme právní odpovědnost.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or EACEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Materiál vznikl v rámci projektu "Proseco – Empowering Ecosystems of Civil Society Organisations in the Czech Republic, Slovakia, Croatia and Slovenia" spolufinancovaném v rámci programu Evropské komise „Občané, rovnost, práva a hodnoty“ (CERV).

Vznik této příručky podpořila Aliance pro moderní stát, která propojuje dárce, experty, organizace a veřejnou správu. Podpora Aliance je zaměřena na projekty s významnými dopady v oblastech demokracie a bezpečnosti, moderní státní správy a efektivního hospodaření státu. Fond Aliance spravuje Nadace OSF.